

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De duratione ipsius. 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

teret, in quo peccatum non fuit, neque quantum ad hoc quod hoc sacramentum alijs præberet: quia ad ostendendam misericordiam & virtutem suam, effectum huius sacramenti sine sacramento præbebat: ut supra dictum est*. Sacramentum autem Eucharistiæ & ipse sumpsit, & alijs dedit: tum ad commendandam excellentiam huius sacramenti, tum quia hoc sacramentum est memoriale suæ passionis, in qua Christus est sacerdos & hostia.

ar. 5. huius q. ad 3.

ARTIC. VIII.

Utrum pœnitentia debeat durare vsque ad finem vitæ?

AD octauum sic proceditur. Videtur, quod pœnitentia non debeat durare vsque ad finem vitæ. Pœnitentia enim ordinatur ad deletionem peccati. Sed pœnitens statim consequitur remissionem peccatorum: secundum illud Ezech. 18. Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis quæ operatus est, vita viuet, & non morietur. Ergo non oportet ulterius pœnitentiam protendi.

517
Inf. a. 9.
ad 1. et 4
d. 17. q. 2
a. 4. q. 1.
q. 2.

¶ 2 Præterea, Pœnitentiam agere, pertinet ad statum incipientium. Sed homo de hoc statu debet procedere ad statum proficientium, & ulterius ad statum perfectorum. Ergo non debet homo pœnitentiam agere vsque ad finem vitæ.

¶ 3 Præterea, Sicut in alijs sacramentis homo debet seruare statuta Ecclesiæ, ita & in hoc sacramento. Sed secundum canones determinata sunt tempora pœnitendi, ut scilicet ille qui hoc vel illud peccatum commiserit, tot annis pœniteat. Ergo videtur, quod non sit pœnitentia extendenda vsque ad finem vitæ.

SED contra est, quod † Aug. dicit in lib. de pœnit. Quid restat nobis nisi semper dolere in vita? ubi enim dolor finitur, deficit pœnitentia. Si vero pœnitentia finitur, quid derelinquitur de venia?

in l. de vera et sal. pœn. c. 13
cir. med.
to. 4.

RESPONDEO dicendum, quod duplex est pœnitentia, scilicet interior & exterior. Interior quidem

quidem pœnitentia est qua quis dolet de peccato commisso. Et talis pœnitentia debet durare vsque ad finem vitæ. Semper enim debet homini displicere quod peccauit: si enim ei placeret peccasse, iam ex hoc ipso peccatum incurreret, & fructum veniæ perderet. Displicentia autem dolorem causat in eo, qui est susceptiuus doloris, qualis est homo in hac vita. Post hanc vitam autem sancti non sunt susceptiuus doloris. Vnde displicebunt eis peccata præterita sine omni tristitia: secundum illud Isai. 65. Oblivioni tradita sunt angustia priores.

¶ Pœnitentia vero exterior est, qua quis exteriora signa doloris ostendit, & verbotenus peccata sua confitetur sacerdoti absoluenti, & iuxta eius arbitrium satisfacit. Et talis pœnitentia non oportet quod duret vsque ad finem vitæ, sed vsque ad determinatum tempus secundum mensuram peccati.

Ad primum ergo dicendum, quod vera pœnitentia non solum remouet peccata præterita, sed etiam præseruat hominem a peccatis futuris. Quamuis igitur homo in primo instanti veræ pœnitentiæ restitutionem consequatur præteritorum peccatorum: oportet tamen in homine perseverare pœnitentiam, ne iterum incidat in peccatum.

Ad secundum dicendum, quod agere pœnitentiam interiorem simul & exteriorem, pertinet ad statum incipientium: qui scilicet de nouo redeunt a peccato. Sed pœnitentia interior habet locum etiam in proficientibus & perfectis: secundum illud Psal. 83. Ascensiones in corde suo disposuit in valle lachrymarum. Vnde & ipse Paulus dicebat primæ Cor. 15. Non sum dignus vocari Apostolus, quoniam persecutus sum ecclesiam Dei.

Ad tertium dicendum, quod illa tempora præfiguntur pœnitentibus, quantum ad actionem exterioris pœnitentiæ.